

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3220

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de *Russische componist en vriend van Poetin, Valery Gergiev* (ingezonden 10 mei 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 21 juni 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2935.

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat Valery Gergiev niet op de Europese sanctielijsten staat? Hoe oordeelt u hierover?

Antwoord 1

Ja, hier ben ik mee bekend. Voor het plaatsen van personen op de Europese sanctielijsten dient te worden voldaan aan de listingcriteria van het desbetreffende sanctieregime. Voor het sanctieregime betreffende ondermijningen of bedreigingen van de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne gaat het onder andere om het materieel of financieel bijdragen aan dergelijke acties en het materieel of financieel steun verlenen aan, of profijt trekken van, de regering van de Russische Federatie. Nederland is binnen de EU op doorlopende basis in gesprek over het toevoegen van personen en entiteiten aan deze sanctielijst, is voorstander van listings indien deze aansluiten bij de listingcriteria en bijdragen aan de doelstellingen van de sancties om de prijs voor de invasie zo hoog mogelijk te maken en de capaciteiten van Rusland tot oorlogvoering in te perken, en heeft in dit kader ook gezien of en in hoeverre dit voor de heer Gergiev geldt.

Vraag 2

Klopt het dat Valery Gergiev de Nederlandse nationaliteit heeft gekregen en tevens een Koninklijke onderscheiding? Zo ja, hoe is dit totstandgekomen?¹ Zo ja, hoe oordeelt u over het feit dat Valery Gergiev de Nederlandse nationaliteit en Koninklijke onderscheiding op deze manier heeft verkregen?

Antwoord 2

Over de nationaliteit van individuele personen kan het kabinet geen uitspraken doen.

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2008/09/15/ik-ben-niet-besteld-door-het-kremlin-11606276-a89389>.

Wat betreft de Koninklijke onderscheiding klopt het dat de heer Gergiev in 2005 een Koninklijke onderscheiding heeft ontvangen voor exceptionele verdiensten op het terrein van de klassieke muziek. De heer Gergiev had een ver teruggaande samenwerking met o.a. het Rotterdams Philharmonisch Orkest en was oprichter van het Gergiev Festival. In het kader van het tiende Gergiev festival is hij in 2005 benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Vraag 3

Klopt het dat Valery Gergiev de Russische inval in Oekraïne weigert te veroordelen?²

Antwoord 3

Op basis van de bij het kabinet bekende mediaberichten klopt het dat de heer Gergiev de Russische invasie van Oekraïne weigert te veroordelen.

Vraag 4

Klopt het dat Valery Gergiev officieel door de Russische staat is benoemd tot persoonlijke ambassadeur van Poetin?

Antwoord 4

Het kabinet heeft op basis van mediaberichten begrepen dat Gergiev een dergelijke functie zou bekleden. Het kabinet is echter niet bekend met enige officiële functie.

Vraag 5

Bent u bekend met het feit dat Valery Gergiev binnen de Europese Unie over verschillende entiteiten en vastgoed beschikt en deze sinds de oorlog probeert te verkopen?³

Antwoord 5

Het kabinet is van deze mediaberichten op de hoogte maar kan dit niet bevestigen.

Vraag 6

Wat zijn de gronden voor het intrekken van de nationaliteit volgens Nederlandse wetgeving?

Antwoord 6

De grondslagen voor het intrekken van het Nederlanderschap zijn vastgelegd in de Rijkswet op het Nederlanderschap (art. 14). Bij personen met een dubbele nationaliteit is het in het algemeen mogelijk om het Nederlanderschap in te trekken:

14.1 Indien het Nederlanderschap is verkregen door fraude/bedrog, tot maximaal twaalf jaar na het verkrijgen van het Nederlanderschap (deze termijn is niet van toepassing wanneer sprake is van betrokkenheid bij zeer ernstige misdrijven, zoals genocide);

14.2 Als er sprake is van een onherroepelijke veroordeling door de Nederlandse rechter wegens een terroristisch of zeer ernstig misdrijf (waaronder bijvoorbeeld genocide of oorlogsmisdrijven);

14.3 Als men zich vrijwillig in vreemde krijgsmacht begeeft van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen het Koninkrijk dan wel tegen een bondgenootschap waarvan het Koninkrijk lid is;

14.4 In het belang van de nationale veiligheid bij personen die zich buiten het Koninkrijk bevinden en zich hebben aangesloten bij een terroristische organisatie die een bedreiging vormt voor de nationale veiligheid.

Indien er sprake is van een reden waarom het Nederlanderschap kan of moet worden ingetrokken, zal de IND onderzoek doen. Het is een zorgvuldige procedure die grondig onderzoek vereist. Tegen een besluit tot intrekking kan men in beroep gaan bij de rechter.

² <https://www.nytimes.com/2022/04/18/arts/music/gavriel-heine-resigns-mariinsky.html?searchResultPosition=1>.

³ <https://operawire.com/valery-gergiev-to-sell-150-million-in-property-in-milan/>.

Vraag 7

Bent u bereid Valery Gergiev aan te dragen voor de Europese sanctielijsten?
Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het kabinet heeft deze casus met zorg bekeken. Op basis van informeel overleg in Brussel, de listingcriteria en de doelstelling van de sancties is het kabinet tot de conclusie gekomen dat het voordragen van de heer Gergiev voor plaatsing op de EU-sanctielijst op dit moment niet opportuun is, omdat hij onvoldoende aan de listingcriteria en de doelstelling van de sancties voldoet. Zie ook het antwoord op vraag 1 betreffende de listingcriteria.

Vraag 8

Bent u bereid deze vragen binnen twee weken en afzonderlijk te beantwoorden?

Antwoord 8

Deze vragen zijn zo snel mogelijk beantwoord.